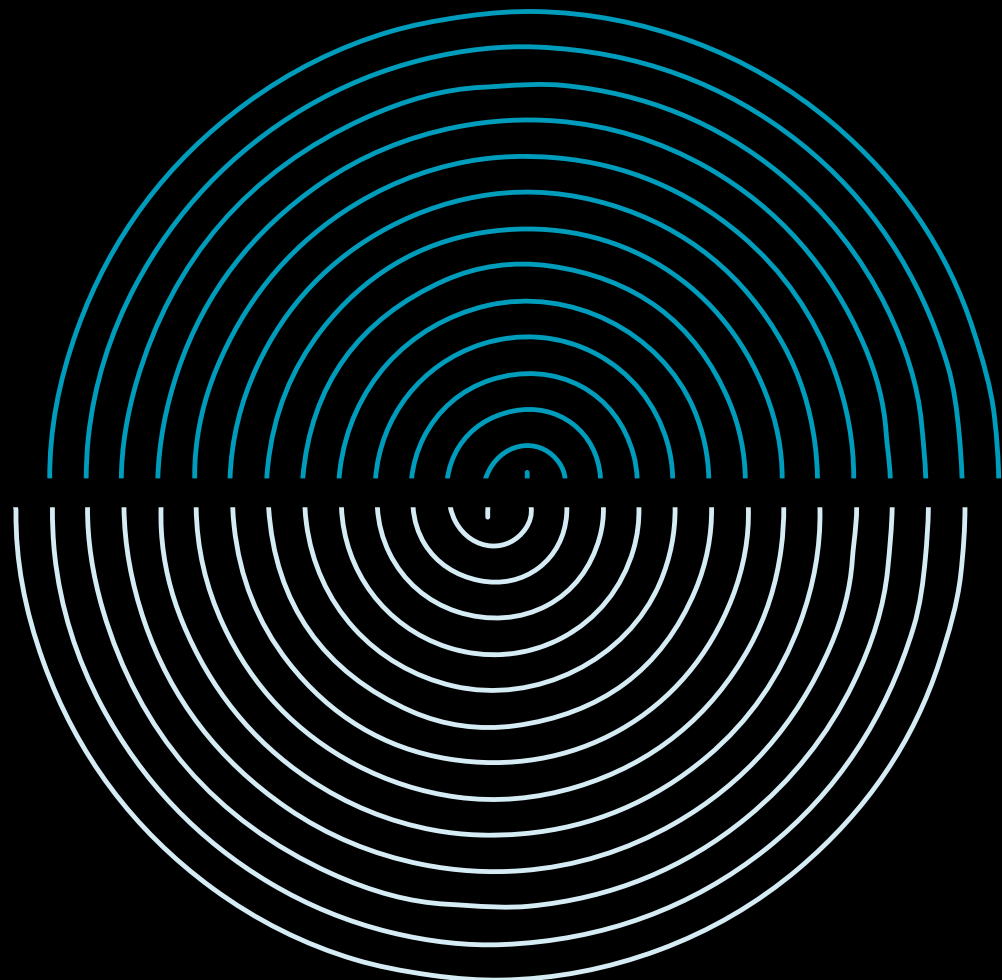


CONGRESO
INTERNACIONAL
1950-2010:
SEIS DÉCADAS
DE LITERATURA
E SOCIEDADE
EN GALIZA

19-20 DE XUÑO DE 2025,
FACULTADE DE
FILOLOXÍA (USC)
—
SALÓN DE GRAOS



Comité organizador:

Pablo García Martínez (dirección)
Diego Rivadulla Costa (secretaría)
María Xesús Nogueira Pereira,
Dolores Vilavedra,
Iago Casas Neo,
Elisa Nieves Barreiro
e Andrea Vence Muras.

**Poposta de marco
para o intercambio de ideas:**

Como acontece con calquera exercicio para a organización das repeticións e transformacións coas que convivimos ou das que tivemos noticia, este congreso parte da proposta duns límites temporais. Uns límites que poden explicarse en relación coas seis décadas que van dende a fundación da Editorial Galaxia ata o fondo repensamento do ciclo histórico ao que esta concorreu, repensamento facilitado pola dedicatoria do Día das Letras galegas ao grande ideólogo do grupo, Ramón Piñeiro. Poden explicarse, tamén, a través das seis décadas que van dende a morte no exilio porteño do gran mártir da cultura nacionalista contemporánea, Castelao, ata o final do ciclo 2005-2009 no que o paso do nacionalismo polo goberno galego supuxo un intento de reformulación das políticas culturais exercidas dende as administracións, dinámica á que non foi alleo o campo literario. Tamén poden explicarse estes límites temporais aludindo ás seis décadas que van dende que Isaac Díaz Pardo entrara en contacto co exilio republicano a través da súa exposición de 1951 na porteña Galería Velázquez ata a súa expulsión, en 2010, das institucións que el e Luís Seoane crearan para a refracción da voz exílica á Galiza ibérica, na procura dunha modernización e internacionalización da cultura galega. Propóñense daquela uns límites temporais forzosamente artificiais, provisorios, para, dentro deles, concentrarmos as nosas olladas na interpenetración entre a sociedade galega e un emerxente campo literario que foi escenario de produción, reprodución e crítica de textos, ademais de procesos de debate e loita por impoñer (ou destituír) formas hexemónicas de escribir. Nas décadas atendidas polo congreso, o campo literario galego foi escenario de dinámicas entre as que se inclúen a utilización da literatura como espazo posible para elusivas formulacións políticas en tempos de ditadura, as tensións entre a procura da autonomía estética e a configuración dun emerxente mercado editorial, a consolidación do campo literario



como espazo protagonista no reartellamento de memorias longamente canceladas, as tensións de axentes fronte a intentos de acción heterónoma no campo literario por parte dos xestores dunha emerxente institucionalidade política e cultural, ou a contribución da literatura aos procesos de artellamento e visibilización de novas identidades de xénero, clase, xeracionais etc.

XOVES 19

09.30 – 10.00

Benvida

Elsa González (Vicedecana, Facultade de Filoloxía, Universidade de Santiago de Compostela),
Elisa Fernández Rei (Directora, Instituto da Lingua Galega) e **Pablo García Martínez** (Comité organizador)

10.00 – 11.00

Palestra inaugural

Plurilingual Literary Spaces:
From Local to Global.

Tristan Leperlier (Marie Skłodowska-Curie Fellow – CNRS /THALIM)

11.00 – 11.30. **Café**

11.30 – 13.00

Mesa de comunicacións

Tradución e reescritura:

O sitio das letras galegas na circulación internacional das ideas.

Memoirs of a Peasant Boy: Furthering or Fossilising Galician Culture in English?

Keah Amy Dixon (Universidade da Coruña)

A poesía galega en inglés no século XXI: Libros e redes.

Laura Linares (University of Limerick)

Traducir a obra de Novoneyra: arrodeos e desvíos na sociedade e literatura galegas (1950-2010).

Béatrice Pépin (Universidade de Vigo)

13.15 – 14.15

Mesa de comunicacións

Literatura e modalidades da disidencia.

Resistencia e subversión.

A categoría do abxecto en *Pel de lobo* (2002), de Xosé Miranda.

Alba Casas González (Universidade de Vigo)

Vampirizando as construcións culturais galegas. Unha análise de *Trasalba ou Violeta* e *o militar morto* (1985) de Margarita Ledo Andión.

Ana Garrido (Uniwersytet Warszawski – Universidade de Varsovia)

14.15 – 16.00. **Xantar**

16.00 – 17.00 | Salón de Graos

Mesa de comunicacións

Interseccións entre prácticas literarias e procedementos memorialísticos.

Tríada poética da memoria histórica en Claudio Rodríguez Fer.

Laura Paz Fenantes
(Universidade de Santiago de Compostela)

Lingua e memoria: Ferrol como cronótopo na obra literaria do escritor ferrolán Henrique Dacosta ata o ano 2008.

Patricia Rojo Lemos
(Universidad Rey Juan Carlos)

17.15 – 18.45

Mesa de comunicacións

Renovacións epistemolóxicas no estudo da literatura galega.

Seoane e o *Galicia Hoy*: Novas perspectivas para uma genealogía crítica.

Víctor Manuel Gíadás Sánchez
(Universidade da Coruña)

Desinteresse polo desinteresse: para uma reinterpretación do campo literário galego na transición para a democracia (1978-1983).

Pablo Pesado (Universidade da Coruña)

Proposta metodolóxica para o estudo do evento poético: O Festival da Poesía no Condado.

Xian Naia (Universidade de Vigo)

19.00 – 20.30

Palestra con resposta.

Palestra:

Diglosia e texto: teoría e tempo.

Antón Figueroa (Catedrático xubilado, Universidade de Santiago de Compostela).

Resposta:

Espírito de época ou escola difusa? Pensamento sistémico e sociolóxico nos estudos literários galegos.

Isaac Lourido (Universidade da Coruña)

VENRES 20

09.45 – 11.00

Mesa de comunicacións

Letras indómitas. Sexo-disidencias na segunda metade do século XX.

Entre a liberdade e unha nova norma (1976-1999).

Ánxela Lema París (Universidade da Coruña)

Críticas e criminais. Representación das identidades sexo-disidentes no renacer editorial da posguerra (1950-1975).

Mario Regueira (Universidade de Santiago de Compostela)

11.00 – 11.30. **Café**

11.30 – 12.45

Mesa de comunicacións

A axencia da materia na poesía galega contemporánea.

Do feminismo materialista aos novos materialismos feministas.

Helena González Fernández
(Universitat de Barcelona)

‘Ter dentro da miña barriga unha árbore’: formas de vitalismo material e autonomía corporal en *O útero dos cabalos* de Lupe Gómez.

Rodrigo Herrera Alfaya (Universidade de Vigo)

13.00 – 14.00

Palestra.

Repensarmos a Tradución no campo literario galego.

Ana Luna (Universidade de Vigo)

14.00 – 16.00. **Xantar**

16.00 – 17.30

Mesa de comunicacións

Literatura e cultura popular na segunda metade do século XX.

De Manuzio a Galaxia, pasando por Penguin: formas, usos e contextos do libro de peto

Antonio Doñate Mañeru (Universidade de Vigo – Consellería de Educación da Xunta de Galicia)

Intervir a música: Manuel María e a Nova Canción Galega.

Eva María Teijeiro Suárez (Universidade de Santiago de Compostela – Consellería de Educación da Xunta de Galicia)

Música e literatura no sistema literario galego: pegadas do XIX e alternativas desde o ‘Cultural Work’.

Eva Moreda Rodríguez (University of Glasgow)

17.45 – 19.15

Mesa de comunicacións

Pode o subalterno escribir en Galicia? Voces e expresións dende as marxes na literatura galega contemporánea.

Autoría branca e a excepción migrante: Racialidade, silencios e (des)continuidades na literatura galega dos 2000.

Marinha Paradelo Veiga (Universidade de Vigo – Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades)

‘Estraña muller de lúas desatadas’. Resignificacións da bruxa na poesía galega da entrada do milenio.

Branca Trigo Cabaleiro (Universidade de Vigo)

As redes sociais do fanzine. Ser privado e contar público na primeira década dos 2000.

Alfredo Vázquez Pérez (Universidade de Santiago de Compostela)

19.30 – 20.30

Palestra.

O Premio Xerais na historia da literatura post-autonómica: renovación, institucionalización, patrimonialización.

Dolores Vilavedra (Universidade de Santiago de Compostela)

20.30 – 20.45. **Clausura**